

Передплата

«РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
 на пів року . . . 10 кор.
 на чверть року . . . 5 кор.
 за місяць . . . 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Пощинове число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вареш ми очі і душу ми вареш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровського (Хорунщина). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише напередніе застереження. — Рекламациі неопечатаніє вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки.

З чеського табору.

(×) Якнебудь відносини чеські безпосередньо не доторкують нас, однак події в чеськім таборі за останніх шістнадцять років є так поучні, що і нашим політикам годить ся звертати на них бачну увагу, тим більше, що й для себе можуть з тих подій зачерпнути не одну добру науку. Недавно присвятили ми новішим подіям серед чеського народу окремі замітки. Нині вважаємо коначною справою, вернути до сих подій з нагоди вибору нового голови молодоческого клубу парламентарного д-ра Крамаржа.

Після розбиття староческого сторонництва наслідком т. зв. віденьских пункцій вийшло молодоческе сторонництво, уповне побідою, у великій силі до державної ради в 1891 р. і заняло відразу войовниче, остро-опозиційне становище.

Однак окрім хвилевого успіху, видання язикових розпорядків для Чех і Моравії за міністерства гр. Баденього, котрі з його упадком відкликано, не досягнули молодочехи протягом кільканадцяти років ніякого видимого успіху, дарма що на довгий час спинили діяльність державної ради і повалили не одно міністерство. В крайній опозиції довели були до того, що й в раді Корони не мали довгий час свого представника. Небавом однак зрозуміли, що убуток власного представника в раді Корони наносить їх народним інтересам чималу шкоду. Були отже вдоволені, коли знов на те становище покликано не політика вправді, але щирого чеського народолюбця, ученого проф. Ранду.

З парламентаризацією міністерства, початою Гавчом, а переведеною в части бар. Беком, досягнули молодочехи се, що мають в раді Корони не лише визначного міністра-земляка д-ра Пацака, бувшого голову клубу, але й міністра торговлі д-ра Форшта, що ще недавно належав до крайного крила молодоческого клубу. Є се успіх неперечний політичних змагань д-ра Крамаржа, котрий в останніх часах залишив політику повалювання міністерств, а зближив ся до чеських реалістів і вступив на дорогу реальної політики. Вибір д-ра Крамаржа головою клубу на місце д-ра Пацака треба вважати побідою реалістичного напрямку в молодоческім клубі. Якнебудь клуб застеріг собі свободну руку супроти те-

перішнього міністерства, однак не буде спиняти його політики. Др. Крамарж прийняв на себе повну одвічальність за наслідки сего звороту в молодоческій політиці а крім того змагає він і до порозуміння подібного з Німцями в Чехах, як се переведено в Моравії. По довгий блуканині завертають молодочехи на сю дорогу реальної політики, якою ішли і досягнули важні успіхи старочехи. Ослаблені шістнадцятилітною боротьбою молодочехи, бажають скріпити ся т. зв. концентрацією з сторонництвом реалістів, а крім того і соціалдемократів чеських, щоби тим способом видержати боротьбу, яка їх дожидає в найближшій будучині з чеськими аграрниками.

Супроти сих змагань молодочехів починають наново рухати ся старочехи, котрі в останніх часах досягнули певні успіхи при виборах і намагають ся зединити під своїм прапором всі живля, які стоять на основі національній. Старочехи починають знов відновлювати свою організацію а у вересні думають скликати великі збори і приготувати ся до участі у виборах до державної ради і до сойму.

Пос. Шраг перед виборцями.

Посли до російської державної думи часто виїждять в свої округи, аби вислухати бажань своїх виборців. Проти зборів, скликуваних тими послами, виступив в деяких губерніях уряд і забороняє всякі збори. Така доля стрітила і посла Шрага в чернігівській губернії. Заповіджені ним збори виборців в кількох місцевостях заборонено.

Пос. Шраг описує в «Гр. Думці» свої пригоди з поліцією в чернігівській губернії і замічує, що они можуть трафити ся лише «послови» до російського парламенту.

З Чернігівщини виїхав пос. Шраг до моголівської губернії, щоби бути в Моголіві на зборах.

«Мусів я їхати до вокзалу (на зел. двірці) — пише дальше пос. Шраг — і гадав я, що може посол до думи державної справді така небезпечна особа, що треба оберегати «обывателя» від усяких стосунків з нею. А тут ще я мав спинити ся у Моголіві (на Дніпрі), куди було мене запрошено на збори, на яких я теж мав подати відомости про державну думу. Не поталанить мені мабуть і там, гадав я, бо не можу я одмінити ся,

коли опиню ся у другій губернії, все же таки, певно, так і залишу ся особою небезпечною. Аж ні: приїхав до Моголіва, зустрічають мене на вокзалі, витають, звичайно не мене особисто, бо я у Моголіві уперше, а витають «посла», і нічого, ні до якого «протоколу» мене не заводять. У вечері—чималі збори, біля 600 людей зібрано ся. Збори пройшли жваво, затагли ся аж до першої години, було багато промов, і знов — ніякого протокола. Другого дня, як я виїздив, до вокзалу понаїхало чимало людей, знов промовляли, і нічогосьенько страшного не було.

Збори, що відбули ся в Моголіві, між иншим, склали таку резолюцію: «600 громадян м. Моголіва, вислухавши 27. серпня справозданя члена державної думи І. Л. Шрага про діяльність державної думи, висловлюють глибоке переконанє в тому, що дума буде йти твердо, не збочуючи з того шляху, який зазначила в адресі на тронну промову і яким йшла по тому далі, роблючи своє діло і що ся твердість при одностайній піддержці усіх верств людности, скінчить ся нарешті повною побідою народних вимагань».

О скільки я міг спостерегти за той час, поки я був у себе, у Чернігові, а далі у Моголіві, інтерес до думи надзвичайний: коли у Чернігові в «Утренній Зарі» було подано звістку про те, що мають відбути ся збори, поприходило чимало селян, були навіть з козелецького повіту; були вельми незадоволені, коли дізнали ся, що збори заборонено, дехто з них заходив до мене, і розпитували про думу. З ранку до вечера приходили люди і все розпитували. Думі вірять, від неї сподівають ся поліпшеня і зміни сучасних умов, але просто кажуть, що коли сего не буде, коли їх надії не справдять ся, тоді вони самі возьмуть справу до своїх рук. Упертість уряду може викликати страшні наслідки. Народ страшенно напружений; більш свідомі селяни кажуть, що не легко єго здержувати, а уряд все робить, щоби викликати розрухи, щоби драгувати людей. Про те, багато девчому змінили ся обставини; народ надзвичайно швидко іде до свідомости, все красше і красше розуміє стан річей, бачить, де єго вороги. Взагаліж те, що тепер переживаємо ми, має вплив на всіх: чимало стражників зрікає ся служби: зрікають ся бити і нівечити своїх; навіть «козачки», як казав мені один селянин, «помякшали».

Вісти з Росії.

Правительственна аграрна програма.

В «Правительственномъ Вѣстникѣ» надруковано урядову оповістку такого змісту: Виконуючи височайший наказ, щоб негайно взяти ся способів поліпшення долі селян хліборобів, уряд подав до державної думи свої гадки про способи, як дати людям більше землі і зробити, щоб вони краще обробляли свою надільну землю. Сі способи ось які: віддати малоземельним селянам на добрих умовах всі казенні землі, придатні до хліборобства; коли не стане казенної землі для всіх малоземельних, то купити державним коштом у панів ті землі, що вони продадуть добровільно; продавати такі землі малоземельним селянам по невеликій ціні; коли ціна, за яку продадуть землю селянам, буде більша від тої, за яку землю куплено від пана, то сю шкоду щоб приймала на себе казна; встановити так, щоб землі, роздані малоземельним селянам, не можна було продавати не-селянам, на рівні з землями надільними, і їх не можна продавати за довги; давати більшу поміч переселенцям; встановити такі порядки, щоб легше було спродавати свої наділи тим, що переселяють ся на нові місця або беруть ся за якусь инше, не хліборобське діло: помагати тому, щоб селяни ліпше обробляли свою землю, а для того розселяти селян, коли вони захочуть, робити розмежуване надільних земель, щоби збирати наділи в один кусок; дати громадам право самим розпоряджати своєю землею і щоби начальство доглядало тільки за тим, чи додержують громади закон; окрім того уряд допомагає переселенню в Сибір і середущу Азію, де казна має багато родючої землі, і нарешті, щоб як найскорше допочи тим, що терплять великі злидні, настановити комісії з місцевих людей, в які будуть вибирати ся на волосних сходах і селяни. Комісії повинні вяснити, кому найбільше потрібна земля, і купувати землю через крестяньський земельний банк. Думку, яка є серед селян, що земля не повинна належати комусь на власність і нею мають користувати ся самі трудящі, а через те треба примусом забрати від панів землю, уряд признає неправильною і каже, що він буде твердо охороняти право кожного. Уряд вважає, що селяни повинні дорожити тим, щоб від панів не забирали землі, бо, коли сьогодні порушать права панів, то завтра можуть протягнути руку і на права селян; трудові селяни можуть забезпечити собі здобуток своєї праці від тих, що землі не мають тільки тоді, коли вони мати муть непорушне право власности на свою землю. Російські селяни повинні знати і зятати собі, що вони можуть сподівати ся собі кращої долі не від смут та насильства, а від мирної праці і невиспущого піклування про них царя.

Розрухи в армії.

Вночі з 30. червня на 1. липня, в місцевості Колпино під Петербургом розбудили офіцери несподівано 230 вояків

баталіону саперів і сказали їм, що мають удати ся на стацию Саперная в ціли повнення патрульної служби. Недалеко стациї ждав на вояків військовий поїзд, котрий завіз їх всіх до володимирської губернії на заточене. Всі сі вояки належать до найінтелігентніших і найздібніших людей в баталіоні. — Після рапорту генерал-губернатора Асхабаду дня 26. червня вибухли в другім баталіоні закаспійських стрільців розрухи. Баталіон той прилучив ся до протесту першого баталіону против засудження трох їх товаришів за порушене службових приписів і поставив 35 жадань. Між иншими домагали ся вояки пільг в службі і поліпшення живности. Бунт чим раз ширить ся тому, що командант баталіону давав вправді обітницї, але їх не додержував. Також збунтувала ся трета компанія третого зеліничного баталіону і третій баталіон закаспійських стрільців. — Дневним розказом зарядив цар димісію команданта корпусу гвардії генерал-майора Гадона, команданта першої дивізії, генерал-майора Озерова і команданта корпусу гвардії кня Васильчикова. Команду корпусу гвардії поручено генерал-адютантові Данилову. Інші опорожнені посади обсаджено офіцерами лїнії. — В Кронштадті арештовано 80 моряків за революційну діяльність. — Команданти всіх полків гвардії вїзвали командантів баталіонів і компаній на довгу конференцію в справі подій в преображенськїм полку. В тій самій справі відбули ся в офіцерских казинах наради підкомандних офіцерів. Офіцери побоюють ся о своє житє, бо серед вояків збільшує ся невдоволенє внаслідок острійшого поведєня старшини.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. В четвер: руско-кат. Петра і Павла; римо-кат. Генриха. — В п'ятницю: руско-кат. Собор 12 Апост.; рим.-кат. Маргарити, Евг. — В суботу: руско-кат. Косми і Дам'яна; римо-кат. Бонавентури.

— Хліборобський страйк в львівськїм повіті. В Чижикові за Винниками — як нам доносять — застрайкували робітники і не йдуть вже 2 неділі на роботу до дворів. В Чижикові є 3 фільварки: П. Рольофовой, п. Якубовичевої і п. Анни Білинської (Русинки). Всі три вдови, Якубовичева випустила свій маєток в посесію і посесор вже погодив ся з робітниками, дав мужчинам 1 К 40 с, а бабам 1 К денно. Від копи в жнива по 80 с за жито і ячмінь, а по 70 с від пшениці і вівса. — П. Білинська видячи, що сіножати годї скосити, записала їх СС. Василянкам. — Приїхала ігуменя Софія Стапчак зі Львова і сейчас згодила ся та обіцяла платити о 20 с більше як посесор. Так щож, давнїше косило тую саму сіножати 16 косарів по 70 с, а тепер в п'ятницю 6. липня косило 20 косарів по 1 К 60 с і ще всеї трави не скосила! — Двом страйколомам вибили минувшого тижня вікна. Староство викопнувало жандарма. В селі спокій. За те в Гаєх вибито вікна 7 страйколомам і скошено гречку і пшеницю та ще й такі «верші» прибили на дверех одної Мариськи:

„Маш Марія серп як оса,
А тобі пшеницю скосила коса.
Вставай Марина не лежи
Йди си пшеницю звїжи!
Ми ще на тебе вважали
І на насїє ти лишили.

Як бисьмо були не вважали,
Булибисьмо ти всею скосила.

Дня 9. липня було в гаєх 12 жандармів і комісарі Єловіцкий і Дворский. Чи погодили страйкарів з кня Сапігою, не відомо еще до сего часу. — Замічу що дідичка, п. Якубовичева носить ся з гадкою продати свій двір і ґрунт парцеляційному банкови. В тій справі була тимп днями в банку і обіцяли їй дати 800 К за морг. Розуміє ся, потім би прийшли Мазури, а наші страйкарі не мали би ані ґрунту, ані не мали би де заробити.

— Тов-о „Просьвіта“ в Катеринославі. В неділю 27. червня, о 10. год. рано відбули ся в будинку народної аудиторії загальні збори тамошнього українського літературно-артистичного товариства «Просьвіта». Се товариство ествує недавно, усього тільки з кінця минулого року і про него майже нігде нічого не писано. Через се подаємо коротенькі звістки про него. Думка про заснованє его виникла в перше поміж ґуртом місцевих Українців-демократів, котрим бажало ся придбати собі спроможність розпочати просьвітну діяльність між катеринославським селяньством. Уложено статут нового товариства і подано его губернаторові, котрий его затвердив. Страшні події, які були в Катеринославі в жовтні та заведење «воєнного стану», що й тепер ще дусить Катеринославіців, стали на перешкодї розвитку товариства: воно не мало спроможности робити своє діло. Театральна секція товариства не один раз збирала ся робити українські вистави; але їй ставили ся заборони, котрі ще збільшали через брак помешканя. Дехто з членів (так звана літературна секція) почали були видавати тижневу часопись «Добра порада», та й тут швидко звязали їм руки, бо після четвертого числа часопись, з наказу тимчасового генерал-губернатора, була замкнена. Гвіт військового стану був такий важкий, що не можливо було членам товариства навіть збирати ся задля обговорюваня своїх справ. Аж 27. червня, дякуючи заходам д. Еварницкого, товариство придбало собі дозвіл на загальне зібранє. Приїшло більш, як сімдесять осіб а всіх членів начислено 189; багато з них живе по селах, через що й не могли прибути на збори. Перш усього обібрали 12 членів ради, трох до них кандидатів та трох членів ревізійної комісії, а потім балакали про усякі справи товариства. Найбільш пекучим питанєм була справа про власне помешканє. Ухвалено придбати аудиторію народню, ту саму, в якій були збори, бо адміністрація аудиторії хоче передати її в які небудь певні руки.

Як обговорювано питанє про практичну діяльність «Просьвіти», ухвалено яко мога найскорїше придбати на базарі рундуки, щоб там продавати українські книжки, та знайти книгоношу, який би ходив з українськими книжками та газетами по базарах та пристанях, де буває багато селяньства.

Згадані загальні збори катеринославської «Просьвіти» тямилі й про державну думу. Ухвалено телеграму на імя посла Шрага такого змісту: «Загальні збори катеринославського українського тов-а «Просьвіта» витають українську парламентську партію, бажачучи їй здобути сил задля визволення пригніченого тридцяти-мільонного українського народу, здобути ему землю і волю, допомогти ему стати самостійним розпорядчком на своїй власній землі; добувайте установчого зібраня, твердо тримайтеся шляху боротьби за народні права і знайте, що у сій боротьбі увесь народ стоїть за вас». Коли понесено телеграму на пошту, то чиновник не хотів її приймати через те, що вона писана по-українськи. Треба було звернути ся до начальника телеграфічної стації, котрий теж з початку не згоджував ся приймати телеграму, але він вже покликав ся на те, що під нею не було підпису. Телеграму прийнято тоді, як подавець підписав ся під нею. („Р. Кр.“).

— Ріжні вісти. В Ражневі, брідського повіта, засновано при Читальні „Просьвіти“ молочарську спілку. При отвореню спілки дня 25. с. м.

був інструктор молочарства з тов-а „Просвіта“ п. Ал. Гарасевич. — З Бучача доносять, що в Золотім Поточі вибух хліборобський страйк. — В Бабині середнім, калуського повіта, отворено Читальню «Просвіти». — Дідичі в Коломиї почали спроваджувати на жива Словаків. Перша партія тих робітників в числі 30 переїхала оході через Львів до дїбр Ромашкана в околицю Городенки. Словаків має прийти ще кілька сот. Згоджено їх на акорд: по 9 К від морга і харч.

— **Огні.** Пишуть нам: В ведлію дня 8. с. м вибух огонь в Кипячці, тернопільського повіта, на обійстю о. пароха Студинського. Пожар був грізний і міг розширити ся на сусідні будівки, але спвінили єго пожарні сторожи, що прибули з сусідних сїл. Між першими прибув стяг «Сокола» з сикавкою з сусідного Дичкова, де саме інструктор львівського «Сокола» д. Гериневич переводив курсе пожарництва. Скорому і зручному ратункови належить завдячити, що виратувано з хати річи, та не допущено огню на стодолу і церкву.

— **Іспит зрілости** в станицлавській гімназії вдали отсі Русини: Вас. Бозовский (з відзн.), Яр. Бучинський (з відзн.), Дм. Іванків, Ів. Кореновский, Ром. Комаринський, Ів. Лесевич, Вол. Мануляк, Вол. Мошкевич, Вас. Палів, Вол. Переволодский, Т. Пискозуб, Ів. Проскурницький, Ем. Ривюк (з відзн.), Атан. Тамків, Лев Цеховский, Юл. Яцикевич і Ів. Яцковський. — В женьській учительській семінарії в Перемишлі зложили іспит зрілости Русини: Марія Альє (з відзн.), Павліна Боцюрко, Леонтіна Білевич (з відзн.), Ольга Біленька, Марія Вильчинська (з відзн.), Александра Жарська (з відзн.), Олена Клиш (з відзн.), Юлія Косаківна, Теодозія Котисівна (з відзн.), Ольга Кравчишина (з відзн.), Вікторія Полишак, Мар. Із. Сенкевич (з відзн.), Марія Шемеляк, Анда Шпайло, Ольга Шопа (з відзн.) і Марія Яворська.

Іспит зрілости в учительській мужеській семінарії у Львові відбув ся під проводом делегата ради шкільної крайової п. Юліяна Зубчевського, директора сем. учит. в Станиславові, для приватистів в днях від 15. до 20. червня, а для публичних учеликів в днях від 22. червня до 4. липня. З екстерністів вдали іспит: Купцій Ник, Міллер Володе., Пазовский Люд., Базилевич Василь і Парипа Николай; 4 одержало поправку з одного предмету, 4 відступило, а 10 репробовано. З публичних учеників зложили іспит: а) питомці интернату ім. св. Йосафата: Хома Петро, Міллер Ант., Пясичинський Фр., Романів Ром. і Виспьянський Фр. (з відзн.); б) питомці интернату ім. Пірамовича: Белтовский Ян Бол., Ціхацкий Людв., Чернявский Стан., Деркач Іван, Дерман Мар., Краевский Меч., Литвин Стефан (з відзн.), Мельничук Махайло, Мельницький Стан. (з відзн.), Мицько Іван, Николин Ілько, Пиріг Семен, Соловка Богдан (Теодор), Шуманський Мих., Войнаровский Мар.; в) мешкаючі поза интернатами: Біляк Святослав, Богдановіч Брон., Добрженцкий Ром., Дума Василь, Гриневич Роман, Ігнатович Кал., Язвницький Кар., Яворский Мар., Ющак Юрко, Калитяк Іван, Колодзвй Стан., Корженевский Каз., Оберкорн Кар., Полович Гриць, Пругар Стан., Равский Адам, Равский Фр., Рожанський Горислав (з відзн.), Рубаха Стан., Сокальський Тад., Свищук Іван, Валах Стан., Войцеховский Фр., Височанський Онуфрей, Ціфферблят Мих. 4 абитуриентам позволено поправити оден предмет по феріях, а 2 репробовано. Після віроісповіданя було: 23 греко-катола, 25 римо-катола, а 3 мойсеевого віроісповіданя. Після народности було: 24 Русинів (оден Жид причислив ся до Русинів), а 27 Поляків.

— **Пожарний курс** і перші загальні збори Тов-а пож. «Сокол» в Товстім, пов. скалацького, відбули ся дня 7. липня с. р. Збори і курс випали величаво. В просторій читальняній хаті зібрала ся тьма народа і з увагою вислухала слів бесідників. Потім відбув ся курсе пожарний, а відтак гімнастичні вирави.

Належить піднести заслуги тамошного пароха о. Чачковского, який вибудував величавий дїм читальні «Просвіти» урядив боіше гімнастичне, та поручки і дручок для «Сокола» в Товстім. — У вечір роблено проби із матами помислу о. Чачковского, о скілько суть витривалі на огонь. Мата зроблена із соломи а персякля розчином глини оказала ся сильно відпорною на діланє огню, та може служити до успішного ратованя при тлумленю горючої стріхи чи до робленя душениць.

— **З Угнова** доносять: Безнастанні дощі, які падуць в цілій охресности, не ворожать добрих зборів збіжа в сїм році. Що кілька днів перетягають бурі з громами. Оході згоріло від грому 10 селянських загород в селі Хлівчанах; шкода лише в малій части була обезвечена. Сего літа повно в лісах гадюк; в Салашах укусила гадина дві особи, з котрих одна померла.

— **Іменованя.** Президія крайової дирекції скарбу іменовала скарбових концепістів комісарями: Зенона Микулинського, Івана Гречанського, Брон. Валігурского, Богусл. Ясеньского, Едв. Вайгля, Ів. Намачинського, Льва Геттера, Викт. Брайта, Йос. Сідлецкого і Дав. Кляймана та д-ра Йос. Вненка тимчасовим скарб. комісаром; конц. практикантів скарбовими концепістами: Івана Готовского, Дмитра Мороза, Володимира Ковбляньского, д-ра Алекс. Крайца, д-ра Стан. Ковака, Йос. Дунича, Йос. Шалая, Брон. Тренчака, Волдел. Скшиделька, Льва Войтовича, Викт. Шіндлера, д-ра Ад. Волянца і Людв. Малика та Стан. Саферну тимчасовим скарб. концепістом.

— **З Тов-а св. Ап Петра.** В Користь Тов-а в місяцю червни зложили в коронах: Декальний уряд буский 4420; п. Вол. Кульчицкий з Відня 6; дек. ур. теребовельский 31; пар. ур. в Підгородю 9020; п. Семен Шпіцер богослов 1; о. Н. Демків з Бубнища 850; о. Кость Білинський в Нечівцях 7; о. Лев Сембратович 1; о. Білинський з Зарванці 420; пп. професори рускої гімназії 14; о. Вінтоняк, дек. олеский 100; о. Юхнович, дек. скільський 43; Повітове Тов-о кредитове в Тернополі 100. — За жертви складає подяку і о дальші просить — **Видл.**

— **Сильні в пері — слабі в бесїд.** Знамениті писателі і учені світа звичайно були дуже лихими бесідниками. Знаменитий учений і філософ Декарт прямо не умів склеїти одного реченя до купи, щоба промовити до людей. Найславніший поет світа Італіянець Данте публично ніколи не відважив ся промовити, щоба не наразити ся на встид. В товаристві звичайно був мовчаливий. Русь, о скілько писав горячі і агітаційні статі, о стілько був дуже плохим бесідником. Мільтон уникав людей і зовсім не любив говорити.

— **Марнотратство в Новім Йорку.** Новий Йорк є одиноким містом цілого світа, де дають ся обїди, в котрих кожда страва коштує шість тисяч доларів, де слугам біля стола дають по сто доларів грошей на вишивку, де за одну квітку платять по двіста п'ятдесят доларів; лише в Новім Йорку є такі готелі, в котрих одно ліжко коштує десять тисяч доларів. Але новоїорські мільонери не лише на себе видають такі шалені гроші, а і на своїх псів. Одна дама зробила для свого пса убрание, котре коштувало два тисячі доларів. Друга збудувала для свого пса окрему палату. До того шляхотного пса приставлена окрема гувернантка, котра щоденно робить єму ванну, розчісує єму вовну, натирає єго ріжними одекольонами і другими перфумеріями і водить на прогулку. Їсти і пити тому псови дають тільки зі срібної посуді. — Після докладного обчисленя в Новім Йорку є що найменше шість тисяч жінок, котрі видають щорічно на туалети що найменше шість тисяч доларів. Найбільшою неприємністю для тих жінок, є те, що вони не можуть надїти на себе усієї своєї двайцять «суков» заразом. — Жінка Ларс Андерсон з Бостона була в Лондоні на придвірнім балю в строю, котрий коштував усього лише п'ятдесят тисяч доларів. — Говард Гулд збудував у своїм маєтку стайню для ко-

ров, котра коштувала більш як двіста п'ятьдесять тисяч доларів, а також і курятник, котрий коштував хіба тільки троха дешевше. Вираховано, що кожде яйце коштує п'ятдесят доларів, а склянка молока єго корови 20 доларів. За те єго кури і корови мешкають в таких палатах, що завидував би їм не один європейский князь. Таке марнотратство нагадує часи вісупія і упадку старих Римлян.

— **Бараболяні г'узники.** Неодному буде се дивним, коли довідає ся, що г'узники при єго одїжи зроблені з картоплі. В дійсности оно є справді так, а передовсім в Америці найбільше г'узників виробляють з картофель. Людем видає ся, що ті г'узники зроблені з рога або з кости, а они зроблені з картофляної мучки, змішаної з відповідними хемічними складниками. Належить єще додати, що г'узники ті є досить тривалі, а зафарбовані зовсім виглядають, якби були зроблені з рога.

— **З залізниць.** Після оповіщеня заміщеного в «Газеті Львівській» розписує ц. к. Дирекція залізниць державних у Львові оферту на виставленє двох будинків, а то будинку на їдальню і купелі для робітників варстатових і будинку адміністраційного для заряду варстатового на двірці у Львові. Кошти обох будинків обчислено на 73.058 К. Оферти приймає ц. к. Дирекція держ. залізниць найдальше до години 12. в полудне дня 20. липня 1906. Постанови що до вношеня оферт і пляни будови можна переглянути в ц. к. Дирекції, відділ консервації і будови, III. поверх.

Дирекція залізниць державних у Львові розписала оферти на доставу заліза, бляхи, стали спружинової, ріжних виробів з заліза для варстатів, цвяхів до значеня порогів, лопат ріжного рода і приладів до консервації залізниці. Близші услівя і формуляри оферт можна одержати в ц. к. Дирекції зал. Речинець до вношеня оферт кінчить ся 20. липня с. р.

— **Дрібні вісти.** Вінчанє п. Петра Андрейчика, укінченого богослова, з панною Славцею Вікерівною відбуде ся дня 21. с. м. в парохіяльній церкві в Ярославі вечером. — З Сянока і Ярослава доносять, що вчєра вляла ріка Сян. Повінь наробила много шкоди. Вода в Сяні коло Ярослава піднесла ся о 3-20 м. понад звичайний стан. — Пані Крул, звїсна властителька фабрики гармат в Німеччині, з нагоди вінчаня своєї дочки Варвари, жертвувала мільон марок на добродійні ціли, головно на поліпшенє долі робітників зайятих з єї фабриках. — Вчєра вечером прорвав ся над личаківською уляцею телефонічний дріт і завис на наелектризованім дроті електр. трамваю. Звисаючий дріт діткнув платформу трамвайного воза і тяжко попарив двох мужчин, що їхали трамваєм. Третий з їдучих налякав ся і вискочив з трамваю та розбив собі о дерево голову. Всіх трєх осмотріла ратункова стація.

— **Монастир СС. Василянєк у Львові** розписує конкурс на принятє учениць до свого інституту при ул. Зиблікевича ч. 34. Інститутки отримують поміщенє, харч, світло, пранє, услугу, домашню наукову поміч і як найстараннійшу опіку таї догляд. Услівя принятя: місячна оплата 44 К (для учениць приватної рускої гімназії в міру дійсної потреби й обставин можлива і відповідна знижка) одноразова оплата за уживанє інвентаря 6 К, за науку гри на фортепяні 10 К місячно. Всяких близших пояснєнь уділяє Настоятельство монастира устно або письменно. Зголошеня о принятє мають бути предложені Настоятельству найдальше до 20. серпня. До зголошенєв треба долучити: 1) свідочтво хрещеня, 2) посвідчне свідочтво шкільне і 3) свідочтво щєпленя віспи.

— **Комітет бурси тов. «Просвіти»** в Золочеві розписує конкурс в цілі принятя питомців на шк. рік 1906/7. Вільних буде 40 місць для учеників гімназії і школи народної (III. і IV. кл.). Услівя принятя: 1) Отець (опікун) ученика мусить бути членом тов-а «Просвіти». 2) Оплата виносить для учеників на лучшій

удержанню 30—22 К, а для поміснених на селянським харчу 16—12 К місячно; крім сего платити кожний з принятих питомців одноразово на інвентар 2 К. Належитість за удержанне може бути оплачена грiшми, або віктуалами. — На основі §. 4. устава бурси будуть також два місця безплатні, а будуть мати до них першєнство діти селян з Білого Камєня, Сасова, Верхобужа і Почап. 3) Стараючі ся о принятє за оплатою низшою від 30 (зглядно 16) корон мають предложити свідочтво убожєства з точно означеним станом майна і родини. До поданя о принятє треба отже долучити: а) Свідочтво шкільне з послїдного півроку; б) Заяву, в котрій отець (опікун) учєника зобов'язє ся умовлену за помісненє суму кожного місяця точно і з гори платити; в) Стараючі ся о помісненє за оплатою низшою як 30 (16) корон долучать свідочтво убожєства. — Кожний принятий учєник має привезти з собою власну постіль. Пранє біля не буде належати до бурси. Поданя адресовані до Комітєту Бурси треба вносити найдальше до 15. липня 1906 на руки о. проф. Е. Громницкого.

— Виділ „Шкільної Помочи“ в Самборі прийме на шк. р. 1906/7 50 учєників до Бурси св. Володимира В. в Самборі. Часть учєників, сини селянські, будуть пряняті на власний харч, достарчуваний родичами з доплатою 2 К місячно; прочі місця за оплатою 20 К. місячно з гори за ціле удержанне. Кожний учєник вплачує при вступі 2 К на інвентар. Прошеня заосмотрєні в свідочтво шкільне і декларацію родичів належить вносити до 15. серпня 1906. на руки катєхята учит. сем. свщ. Михайла Ортиньского в Самборі.

До св. Землі! В перших днях верєсєня вибираєсь руске паломництво до Єрусалиму, Вефтлєму і пр. Паломництво триває три неділі, з чого повних вісім дєнь в Єрусалимі і околиці. Цїна їзди з повним удержанєм за цілий час паломництва I кл. 450 К, II кл. 400 К, III кл. 300 К. Зголошеня приймає до дня 1. серпня 1906 н. ст. комітєт паломництва до св. Землі. — Львів, пл. св. Юра ч. 5.

В будинку „Дністра“ є до винаймленя від 1. жовтєня 1906:
помешканя по 5 комнат в партері, на I. II. і III. поверсі в домі ул. Підвалє ч. 7.
склепи і пивниці в домі ул. Руска ч. 20.
Близша відомість в канцєлярії „Дністра“, Ринок ч. 10. (5—15)

Телеграми

з дня 11. липня 1906.

Відєнь. N. fr. Presse помістила нївї статью, в якій обговорює чутку, що правитєльство внесе на осїнній сєсїї предлогу на продовженє мандатів сєї палати ще на один рік, аби можна полагодити справу виборчої реформы. Ся предлога мусїла би бути ухвалєна $\frac{2}{3}$ голосів обох палат парламенту, бо нею змїняло би конституюцію.

Відєнь. Італійський клуб ухвалив жадати бїльше одного мандату для Істриї а одного для Горыції, ватомість зрезигнував з жаданя о побїльшенє о два мандати: один з Тривєсту а другий з полудневого Тиролю. Знає ся, що на тїй основі прийде до порозумїня.

Відєнь. Гр. Евген Зїхи, котрий в делегациях так напрасно накидав ся на гр. Голуховского, проявляв вже тоді велике умовє подразненє. Тепєр стверджєно у него напади божевїльства і передано до санаторії.

Відєнь. Президент грецкого кабінєту Тєтокїс приїхав до Вірнї, аби нарадити ся з мїн. гр. Голуховским в справі грецко-румунської зидирки.

Матєриали до національно-полїтичного і културного житя Русинів.

Бажаню проф. Масляка, щоби хтось подав предметову критику творів д-ра Франка, відповів в частинї нїмецький учєний Б. Міхель, котрий в Byzantinische Zeitschrift Крумбахєра, видаваній в Монахові, оповїстив в 1901 р. критику на розвідку д-ра Франка Варлаам і Йоасаф, старохрист. духовний роман. Як небудь критика ся випала умно для автора, подаємо її в ориґиналі, яко взорєць основної, предметової критики, щоби й наші критики перєняли ся таким предметовим і спокійним тоном, питомим справдєньному учєному. Осє що пише Б. Міхель:

Der Verfasser hat sich zum Ziel gesetzt die weiteren Kreise des ruthenischen gebildeten Publikums mit dem Barlaamroman bekannt zu machen. Er behandelt auf eine summarische Weise, indem er sich hauptsächlich auf A. Kuhn's Abhandlung stützt, alle auf diesen Roman bezüglichen Fragen und berührt auch öfters solche, die ausserhalb seines Gebietes liegen, was aber dem Werke eher den Charakter einer allgemeinen populären Übersicht als einer streng wissenschaftlichen Arbeit verleiht. Das Hauptinteresse des Buches liegt darin, das uns der Verfasser mit einer slavischen Handschrift aus dem 16 Jhrte, dem Krechovski Text bekannt macht.

In dem ersten Teil seiner Arbeit gibt uns Franko einen Auszug dieses Textes. Er stellt auch eine Vergleichung zwischen dieser Handschrift und dem bei Boissonade gedrucktem Texte an, aus der wir sehen, dass der Krechovski Text verkürzt ist. Leider ergibt sich aus dieser Vergleichung nichts, was auf die slavische Version ein neues Licht werfen und über ihre Entstehung und Verbreitung eine endgiltige Erklärung geben könnte. Franko weist bloss auf die Notwendigkeit hin, eine allgemeine Kollation aller griechischen und slavischen Handschriften zu unternehmen. Er untersucht sodann das theologische Beiwerk des Romans und versucht, die in ihm enthaltenen Gleichnisse, Träume und Reden zu erklären; doch kommt er hier über A. Robinsohn und E. Kuhn nicht hinaus. Hierher gehört auch der Anhang; er enthält 16 Seiten Text aus der erwähnten Krechovski Handschrift mit 11 Abbildungen, sowie die Beschreibung dieser Handschrift.

Im zweiten Teil finden wir die Darstellung der verschiedenen Behauptungen, die über den Verfasser der griechischen Version und über den buddhistischen Ursprung des Romans aufgestellt worden sind. Die Weise, mit der Franko in chronologischer Reihenfolge jede einzelne Anschauung, die seit dem Mittelalter bis auf unsere Tage über den Roman geherrscht hat, darlegt und auseinander setzt, ist sehr umständlich. Ich muss hier gegen den Vorwurf der Trockenheit, den Franko der Schrift von E. Kuhn macht, bemerken, dass bei dieser angeblichen Trockenheit es dem Leser viel leichter ist, einen allgemeinen Überblick über die verschiedenen Ansichten zugewinnen. Die Kritik der Werke, die den buddhistischen Ursprung des Barlaamromans behandeln, ist grösstenteils Kuhn entlehnt. Am Schlusse dieses Teiles findet sich eine kurze Übersicht über die Verbreitung des Romans in Europa, welche aber der Vollständigkeit, die wir in Kuhns bibliographischen Verzeichniss finden, entbehrt; nur 4 slavische Bearbeitungen nennt Franko, die bei Kuhn fehlen.

In dem dritten Teile seiner Arbeit versucht Franko, den Verfasser des Urtextes unseres Romans, sowie die Tradition, aus den er entstammt, festzustellen. Obwohl er mit Kuhn und anderem darin übereinstimmt, dass der Roman ursprünglich in Pehlevi geschrieben war, so verwirft er doch die Ansicht Kuhns, sowie die von Jacobs und Conybeare über den Verfasser dieses ursprünglichen Textes. Nach ihm war dieser ein Brahmane, und bloss der Schlussteil des Ibn Babaweich und des in Bombay gedruckten Textes ist nach der buddhistischen Tradition bearbeitet. Seine hauptsächlich Gründe sind: 1) der Asketismus, der in dem Romane geschildert ist, entspricht blos den brahmanischen Anschauungen, 2) die ganze Tendenz des Romans ist die, uns in den Budasaph-Joasaph keinen Gott, sondern einen Menschen zu zeigen, der sogar nicht allein zu der Erkenntniss der Wahrheit gelangen kann. 3) Da nach Verfall des Buddhismus die ganze Litteratur, die unter seinem Einflusse entstanden war, von dem

Brahmanismus aufs Neue bearbeitet wurde, so ist anzunehmen, dass auch unser Roman dasselbe Schicksal erlitt. Dieser letztere Grund ist bloss eine Vermutung, die jedes Beweises entbehrt; auch die beiden anderen Gründe sind aus allgemeinen Betrachtungen hervorgegangen und es fehlt ihnen an genauen philologischen Beweisen.

ІВАН СТЕРНЮК

в ЗАЛІЩИКАХ

висилає

вибирани морелї

в кошиках 5 клгр. по 3 К 80 с. оплачено, (3—10)

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

купує і продає

вські

папери цінні і МОНЕТИ

по найдешевшїм курсї денним не числячи нїякої провїзії.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 15. липня 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлєне В неділі і сьвята 2 представлєня о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Шо п'ятницї High-Life представлєне. Бїлєти вчаснїше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9.

„Торбан“

музична бібліотєка

видає

Українська Накладнїя

Львів, Вроновська 8.

Катальог даром і оплатно.

Найлучшою і найдешєвшою нагородою пильности є для старшої молодєжи шкїл народних книжочка під загол:

Як плекати і доглядати садовину

коли хоче ся мати з неї дохід.

Поручєна Високою ц. к. Рєдою шк. краєвою рескриптом з дня 2/11 1905. (Дв. ур. ч. 30). Цїна гарно брошурованого примірника вносить 50 сєт.

Набути можна у автора Василя Породка в Коломиї, ул. Копєрника 24.